

Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman laadinnan kehys

1548/02.02.00/2022

Kaupunginhallitus 06.06.2022 § 175

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Vuoden 2021 tilinpäätöksen jälkeen Kouvolan kaupungilla on taseessa kertynyttä ylijäämää noin 20 milj. euroa. Vuoden 2022 ennusteeseen vaikuttaa merkittävästi Kymsoten ennakoima alijäämän kattaminen. Toinen merkittävä tekijä vuonna 2022 on erittäin positiiviset verotulokertymät. Kolmantena merkittävänä tekijänä vuoden 2022 kustannuksia kasvattaa koronasta johtuvat sijaiskustannukset, alkuvuoden haasteelliset sääolosuhteet sekä maailmanpoliittisen tilanteen johdosta kohonneet energia-, polttoaine- ja muut kustannukset. Nämä hinnannousut tulevat ulottumaan myös seuraavalle taloussuunnittelukaudelle.

Vuodesta 2023 lähtien kaupungin kustannus- ja tulorakenne muuttuu merkittävästi, kun sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ja niitä vastaavat tuotot eli verotulot ja valtionosuudet siirtyvät hyvinvointialueille. Nämä ovat merkittävimmät muutokset talousarvion laadinnassa. Muina muutoksina vuodelle 2023 on huomioitu ainoastaan välttämättömimmät tekijät.

Sote-uudistuksesta johtuvat muutokset:

- Menojen vähennykset, n. 350 M€
- Verotulojen vähennykset, n. 180 M€
- Valtionosuuksien vähennykset, n. 160 M€

Muut lakisääteiset muutokset:

- Palkkojen korotukset, arvioitu keskeneräisen sopimustilanteen johdosta noin 3 % kasvulla, -4 M€
- Oppivelvollisuuden laajennus, -0,3 M€
- Kuel-maksujen muutos tasausmaksuksi, 2022 taso liian alhainen, -1 M€
- TE-palvelujen uudistus, -0,04 M€

Kaupungin omat päätökset:

- Kinnon palvelusopimustason osittainen palauttaminen, -0,75 M€
- Urheilulukio ½ vuoden osuus, -0,1 M€
- Korkeakoulusopimukset, -0,07 M€
- Osallistuvan budjetoinnin määräraha, -0,1 M€
- Liikuntapalvelujen tuotto-odotusten alentaminen, -0,8 M€
- Uudet aluetoiminnan yhteisötilat, -0,05 M€

- KSS Energian osinkotuoton tason palauttaminen, -3 M€

Muut välttämättömät muutostarpeet:

- Energian ja polttoaineiden hinnan nousut, -2 M€
- Välttämättömät uudet virat/toimet, -0,2 M€
- Vuokratulojen ja -kulujen muutokset, -0,4 M€
- Digitalisaation edistäminen, -0,4 M€

Julkinen rahoitus

Verotulojen ja valtionosuuksien muutokset on arvioitu käyttämällä Valtiovarainministeriön ja Suomen Kuntaliiton materiaaleja. Verotulot tulevat vähenemään noin 180 milj. euroa. Kouvolan tuloveroprosentti vuonna 2023 on 8,61 %. Vuonna 2023 saadaan kuitenkin verotuloja osittain vielä vuoden 2022 veroprosenttien perusteella, eli noin 13 milj. euroa tulevaa vuosittaista tasoa enemmän. Valtionosuudet vähenevät noin 90 prosenttia eli noin 160 milj. euroa. Valtionosuudet vuodesta 2024 lähtien tulevat tarkentumaan lopullisten vuoden 2021 ja 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimenmenojen perusteella. Tuloarviot on tehty noudattamalla varovaisuuden periaatetta ja niitä tarkennetaan talousarviovalmistelun edetessä tietojen muuttuessa.

Talousarviovalmistelun painopistealueet

Talousarviovalmisteluun asetetaan toimialoille seuraavia painopistealueita:

- Sivistystoimialan talousarviossa tulee panostaa koulutuksen sisällön kehittämiseen ja monipuolistamiseen (kuten urheilulukio) sekä lasten ja nuorten liikkumisen edistämiseen.
- Konsernipalveluissa tulee panostaa kaupungin palvelujen digitalisoinnin edistämiseen
- Teknisellä toimialalla panostetaan kaupungin yritystonttituotannon vahvistamiseen niille asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Lisäresurssoinnilla varmistetaan riittävän nopeat prosessit maanhankinnassa ja asemakaavoituksessa.
- Kinnon rahoituksen pohjalta neuvoteltavissa palvelusopimuksessa tulee panostaa yritysten sijoittumismarkkinointiin ja sijoittumistyöhön sekä hankinta-asiamiehen työhön. Kinnon palvelusopimuksen tasoa tullaan tarkastelemaan vuosittain ja tavoitteena kaupungin osuuden asteittainen vähentäminen.

Talousarvioprosessiin on uutena osana liitetty valtuustoryhmille suunnattu kysely talousarvion painopistealueista. Kyselyn tuloksia on käyty läpi kaupungin johtoryhmässä sekä toimialoilla. Kyselyn tuloksia hyödynnetään toimielimien talousarviovalmistelussa. Kyselyn tulokset ovat oheismateriaalina.

Investoinnit

10 vuoden investointisuunnitelmaa on tarkasteltu kevään ajan ja sen työstäminen jatkuu edelleen. Investoinneiksi hyväksytään ainoastaan käyttötalouskustannuksiin säästöjä tuovat uudet investoinnit ja muut välttämättömimmät korjausinvestoinnit. Infran korjausinvestointien osalta tulee pyrkiä tavoittelemaan kansallista keskitasoa korjausvelan osalta eli korjausvelan määrä ei saa suhteellisesti kasvaa Kouvolassa muita kuntia suuremmaksi.

Tuloslaskelma

Kehyksessä on huomioitu ainoastaan välttämättömimmät kustannusten kasvut. Laskelman tilinpäätösennuste vuodelle 2022 on osavuositarkastuksen 1-4/2022 mukainen sisältäen Kymsoten alijäämän kattamisen Kymsoten muutetun talousarvion mukaisesti. Suunnitelmavuosien kasvu on arvioitu 2024 3 % kasvulla ja vuodet 2025 ja 2026 2 prosentin kustannusten kasvulla ottaen huomioon arviot tulevista henkilöstökulujen yleiskorotuksista. Kuten laskelma osoittaa vuoden 2023 julkisen rahoituksen taso on poikkeuksellinen hyvinvointialueuudistuksesta johtuen. Näin olleen vasta vuodesta 2024 lähtien tulotaso antaa oikean kuvan tilanteesta.

Kehys, 1000 euroa	2023	2024	2025	2026
Toimintakate	-184 542	-189 268	-192 268	-195 268
Verotulot	196 500	189 000	191 000	192 000
Valtionosuudet	17 000	16 500	17 000	17 500
Rahoitustuotot ja -kulut	6 685	6 685	6 685	6 685
Korkotuotot	1 800	1 800	1 800	1 800
Muut rahoitustuotot	8 090	8 090	8 090	8 090
Korkokulut	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Muut rahoituskulut	-205	-205	-205	-205
Vuosikate	35 643	22 917	22 417	20 917
Poistot	-28 000	-28 500	-29 000	-29 500
Tulos	7 643	-5 583	-6 583	-8 583
Kertynyt ylijäämä	22 693	17 110	10 527	1 944
Kertynyt ylijäämä 2021	19 962			
V. 2022 tulos, arvio	-4 912			

Jos Kymsoten talousarvion mukaiset menot tulevat ylittymään ja kaupungille tulee palkkaharmonisoinnin lisäksi muuta katettavaa alijäämää, ei kaupungin kumulatiivinen ylijäämä tule pysymään positiivisena taloussuunnittelukaudella. Arvio tämän vaikutuksesta on esitetty alla olevassa taulukossa.

Tulosarvio, 1000 euroa	2023	2024	2025	2026
Tulos	7 643	-5 583	-6 583	-8 583
Kertynyt ylijäämä	12 605	7 022	439	-8 144
Kertynyt ylijäämä 2021	19 962			
V. 2022 tulos, arvio	-15 000			

Kehys toimielimittäin

Toimintakate 1000 euroa	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Tarkastuslautakunta	-188	-192	-194	-197	-201
Kaupunginhallitus	5 858	-4 796	-5 476	-5 563	-5 650
Kasvatus- ja opetusltk	-137 435	-139 305	-142 128	-144 381	-146 633
Liikunta- ja kulttuuriltk	-24 961	-26 781	-26 538	-26 959	-27 379
Tekninen lautakunta	-12 587	-13 469	-14 931	-15 168	-15 405
Kymen jätelautakunta	0	0	0	0	0
Yhteensä	-169 313	-184 542	-189 268	-192 268	-195 267

Talousarviokehystä tullaan tarkentamaan alkusyksyyn mennessä laskelmiin vaikuttavien tietojen muuttuessa. Sisäiset palveluveloitukset sekä sisäiset vuokrat tullaan tarkastelemaan ja niihin liittyvät toimialojen väliset muutokset tarkastellaan alkusyksyyn mennessä.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, [hellevi.kunnas\(at\)kouvola.fi](mailto:hellevi.kunnas(at)kouvola.fi)

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä edellä esitetyn kehyksen ja tekee siihen tarvittaessa tarkennuksia syksyllä 2022 sekä korostaa edellä kirjattujen painopistealueiden huomioimista toimialojen talousarviovalmistelussa.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi talousjohtaja Hellevi Kunnakselle läsnäolo- ja puheoikeuden. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.
